

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,67 "

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. — — —

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 80 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — — się nie gwarantuje. — — — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Piątek: † Izidora Or.
Sobota: Mametera b. w; Maksym. m.

CHOJNICE, sobota dnia 11. maja 1929 r.

Słońca wschód 4.15 zachód 19.38
Księżycy wschód 4.46 zach. 21.49

Szlachetność Uczuć (Francja i Polska)

Głosy pism francuskich w chwili odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Paryżu, mimo oziębienia spowodowanego urzędowymi błędami polskimi w chwili pogrzebu Marszałka Focha, są wyrazem przyjaźni i najlepszych uczuć atakże szlachetności ducha francuskiego.

P. Louis Madelin, członek Akademii Francuskiej, wybitny historyk w poprzedniej Izbie także poseł lotaryński z grupy p. Louris Marin'a, prez. Tow. Przyjaciół Polski, w doskonałym szkicu, ogłoszonym w Echo de Paris z 30-go kwietnia br., wspomniawszy o starych związkach Francji z Polską, mówi:

„— To, że jedynym żołnierzem, urodzonym poza Francją, który obok Davout i Ney'a, otrzymał buławę Marszałka Francji, był Polak, Ponia-towski, łączyło ściśle cały naród polski z naszymi najświetniejszymi wspomnieniami. A kiedy Polska, w r. 1923, ofiarowała buławę marszałkowską naszemu Foch'owi, wydawało się, że duch Ponia-towskiego unosi się nad tym zdarzeniem. Tysiące Polaków z Wielkiej Armii schroniło się do Francji po wojnach napoleońskich. . .

Francja była przez półtora stulecia jedyną przyjaciółką tego narodu, który, choć pogrzebany pozostał żywy pod wielkim grobowem dziesięciokrotnie opiekowanym, które ustawicznie starał się podnieść.

Aby dziś zapobiec temu, by Polska była wystawiona na niebezpieczeństwa i groźby, które jeszcze niedawno ze strony Niemiec padły, musimy pozostać przyjaciółmi wiernymi i czynnymi. Ze wielbimy Mickiewicza, wielkiego patriotę polskiego i profesora w College de France, to słuszne, a dla naszych wzajemnych uczuć zbawienne. Za to jednak, byśmy dla powstrzymania wspólne go nieprzyjaciela nie usunęli okupacji Nadrenji, zanim Europa się ustali w swych nowych posadach, będą nam Polacy i słusznie jeszcze bardziej zobowiązani.

P. Andre Chaumeix w „Le Figaro“ z 3-go kwietnia b. r.:

„— Hołd złożony Mickiewiczowi jest przede-wszystkiem wspomnieniem gorącego patrioty, który nigdy nie zwątpił o losie ojczyzny w ciemnych chwilach dziejowych. . . Uczucie narodowe było tak potężne w Mickiewicz, że górowało ono w całej jego działalności i że po przebraniu, dokonaniem wśród książek przez bieg czasu, pozostaje on ukończonym symbolem narodu, który odzyskał niepodległość. . . W nowej Europie ma Polska misję istotną. Odzyskała ona życie przez zwycięstwo Sprzymierzonej. Z traktatu pokojowego o-raz przez swą przeszłość jest ona tą powierzchnią wrażliwą, na której odczuwa się wrzenia i nie-bezpieczeństwa, mogące grozić całej Europie. Siła jej jest jednym z niezbędnych warunków pokoju.“

Zajmująco i nieco odrębnie ujął pogląd swój p. J. Le Boucher w „Action Francaise“ z dnia 30 kwietnia b. r.:

„— Jakżeż to się dzieje, że Mickiewicz, którego dzieła świadczą o żywej miłości ziemi litewskiej, opiewał zawsze tylko niepodległość Polski. Oto poprostu Polska i Litwa było dlań jedno i to samo. . . Adam Mickiewicz nie przewidział zasady narodowości ani czterestu punktów Wilsona, które miały nagle potargać tkaninę przez czas dzierżganą. Nie przewidział też ani pracy sztabu generalnego niemieckiego na Litwie w czasie wojny ani p. Waldemarasa. A jeśli w błaganiach swych przyzywał wojnę powszechną, która miała wyzwolić narody, nie sądził, że po niej nastąpią niewystarczające układy pokojowe. . . Nieobecność jakiegokolwiek delegata litewskiego na wczorajszej uroczystości daje obraz dziwny ale wierny najnowszym dziejom Litwy i Polski

Energiczny protest rządu polskiego przeciw zajściom opolskim

Co na to odpowiedział rząd niemiecki

Berlin, 8. 5. (radjo.) We wtorek dnia 7 maja, poseł polski w Berlinie p. Roman Knoll, złożył w urzędzie spraw zagranicznych Rzeszy niemieckiej protest przeciwko dopuszczeniu do zajść w Opolu, podczas których byli pobici, poranieni i żelźeni obywatele polscy. Jednocześnie poseł polski zwrócił się o ukaranie winnych, o zadośćuczynienie i o szkodowanie ofiar.

W odpowiedzi na powyższą interwencję ze strony urzędu spraw zagranicznych Rzeszy niemieckiej zakomunikowano, że nadprezydent pro-

niepodległej. Wieszcz nie byłby w tej nieobecności widział dobrej wróżby dla pokoju. My także nie widzimy“.

P. Marciss-Ary Leblond, jeden z najdawniejszych przyjaciół Polski, który odwiedzał kraj nasz jeszcze długo przed wojną, pisze w „Le Journal“ z 28-go kwietnia b. r.:

„— Mickiewicz przez długie lata po zgonie był przewodnikiem swego narodu i wiódł przez najcięższe doświadczenia do triumfu ten naród który ani na chwilę nie utracił wiary w pieśń nadziei i w epopeję świetlaną przyrzeczeń swego wieszca. . . Już wkrótce po r. 1920 powstała myśl wzniesienia pomnika Mickiewicza w Paryżu. Aby rozpocząć zbieranie składek, zwrócił się do pisarzy francuskich. Pierwsza z zapalem złożyła datek poetka hr. de Noailles, a za nią Paul Adam, Barres, historyk napoleoński Frederic Masson, J. H. Rosny i inni. Natomiast odmówił wódz socjalistów Jean Jaures, który oświadczył, że mimo podziwu dla Mickiewicza nie może uczynić kroku, który mógłby być poczytywany za chęć służeńia dziełu wskrzeszenia nacjonalizmu, gdy ideałem jego jest międzynarodowość.

Paryski „Le Temps“ z 30-go kwietnia b. r. poviązał w swych uwagach dwie uroczystości:

„— Dwie równie wzruszające uroczystości odbyły się wczoraj. Różnią się one swym początkiem w czasie i w przestrzeni. Różnią się swem natężeniem, a jednak powinny one, choć tak bardzo przeciwległe na pierwszy rzut oka, wywołać u wszystkich te same uczucia szlachetnego miłosierdzia i idealizmu ludzkiego.

W Paryżu odsłonięto pomnik Mickiewicza, w Steenstraete odsłonięto pomnik na pamiątkę pier-wszych ofiar chmur gazów trujących dnia 27-go kwietnia 1915. Tu poeta polski, rozedrgany natężnieniami ducha w dążeniu ku straconej ojczyźnie. Tam dzielni żołnierze umierający, by ocalić ojczyznę. Tu wszystko, co boski pierwiastek w umyśle ludzkim znajduje najpiękniejszego swego mowie, by wielbić najszlachetniejsze myśli w służbie cywilizacji. Tam wszystko, co djabełski pier-wiastek w wiedzy ludzkiej, znajduje najwymyślniejszego, by zniszczyć bliźnich w służbie barbarzyństwa. Wszędzie w Europie, gdzie jeszcze biją serca ludzkie, Mickiewicz zawodzi swe dźwięki rozpacznie i swą pieśń nadziei. A tam, na niezmiernych polach spustoszonej Flandrii, dnia 22-go kwietnia 1915, ciężka chmura, której współnikiem staje się wiatr, toczy się na żołnierzy angielskich, belgijskich, francuskich. Mickiewicz, piewca wolności ludzkich, błaga dalekie odgłosy w świecie o zmartwychwstanie swego narodu. Chemia niemiecka, narzędzie imperjalizmu, rozpościera po równinach zwoje posuwające się, które mają niszczyć narody, przeciwstawiające się potwornym rojeniom oszalałego Hohenzollerna.

Jak Mickiewicz, pośród Europy czasem obojętniej a czasem uważniej, a we Francji zawsze oddanej Polsce, rzucał niezmordowany sprzeciw

wincji górnośląskiej, dr. Lukaschek, złożył na ręce polskiego konsula generalnego w Bytomiu, p. Malhomme, wyrazy ubolewania, z powodu zajść w Opolu; że podejrzany o niedostateczną czujność i sprawność w tym wypadku prezydent policji w Opolu, jest zwolniony ze służby dwu odpowiedzialnych oficerów policyjnych przeniesiono na inne stanowiska oraz, że winni są ustaleni pojmami i oddani pod sąd, w celu należytego ich ukarania. Sprawa wynagrodzenia poszkodowanych pozostała jeszcze otwartą.

swego gorącego patriotyzmu, tak tysiące kombatan-tów francuskich, belgijskich i angielskich pier-szą swą nadstawiali najeźdźcom niemieckim.

Jen. Gouraud, w mowie wygłoszonej wczoraj w Steenstraete, przypomniał zdanie Marszałka Focha:

„— Narody tracą życie dopiero gdy tracą pamięć. . . Les peuples ne perdent la vie que lorsqu'ils perdent la memoire. . .“

Do najbardziej trwałych wspomnień tej uroczystości należą będzie list, wysłany w przeddzień jej przez p. Clemenceau do dra Góreckiego wnuka poety, a ogłoszony w „Le Journal des Debats“ dnia 27-go kwietnia b. r.:

„— Adam Mickiewicz znalazł we Francji schronienie, aby bronić Polskę podzieloną i bronić wolności. Dzisiaj znalazł tutaj uznanie swej chwały. Wiedział on, że ojczyzna jego nie zmartwychwstanie w wojnie międzydwoma narodami ale tylko w wojnie powszechnej. Wiedział, że tylko taka wojna może zapewnić pokój, który uwolni narody ujarzmione, nie ujarzmiając żadnego narodu. — Georges Clemenceau“.

W tych głosach znakomitych Francuzów, jak Clemenceau i jak m. in. Marszałek Franchet d'Esperey, oraz wybitnych pisarzy i dzienników, wyraziła się nie tylko przyjaźń dla Polski ale także szlachetność uczuć Francji.

Po zamachu na Waldemarasa

Waldemarasa jednakowożranny. — 50 tys. litów nagrody za wykrycie sprawców. — Nikt nie daje litewskim plotkom wiary.

Warszawa, 9. 5. (radjo.) Jak się wyjaśnia, premj. Waldemarasa w czasie strzałów, jakie padły w jego stronę został ranny. Mianowicie w chwili gdy wchodził do gmachu teatru, padł w jego stronę jeszcze jeden strzał i kula ugodziła go w rękę. Waldemarasa zachwiał się, lecz wkrótce opanował się, oddał rękę lekarzowi do opatrunku a otoczeniu swemu polecił nie ogłaszać o tym fakcie i nie podawać go do prasy.

Rząd litewski wyznaczył nagrodę 50.000 litów za schwytanie sprawców nieudanego zamachu na Waldemarasa. Dotychczas nie udało się wpaść na najmniejszy ślad zamachowców. Aresztowano ogółem 60 osób i przeprowadzono szereg rewizyj do mowch, których rezultat jest nieznan.

Źródła litewskie lansują tendencyjną wiadomość, jakoby sprawcami zamachu na Waldemarsca mieli być Polacy, względnie emigranci wileńscy. „Berliner Zeitung am Mittag“ zapytuje się w tytule swej depeszy: „Czy zamachu dokonali Polacy?“

Ale nawet prawicowa berlińska „Nachtausgabe“ twierdzi, że jest to jedna ze zwykłych tendencyjnych wiadomości litewskich, skierowanych przeciwko Polsce.

Spieszmy naszym braciom z pomocą! Na Wileńszczyźnie wybuchła klęska głodu 130 tysięcy osób grozi śmierć głodowa

Warszawa, 9. 5. (radjo.) Klęska głodu, gnębąca woj. wileńskie od kilku miesięcy, przybrała rozmiary tak wielkie, iż nie wystarcza już pomoc rządowa.

Naprzeciwstawienie woj. wileńskiego, p. Wł. Raczkiewicza, rząd wyasygnował w kilku ratach łącznie 2.100.000 zł. na potrzeby najpilniejsze. To jednak nie wystarcza. Potrzeba jeszcze, według najskromniejszych wyliczeń, co najmniej 3 miliony złotych.

Przeszło 130.000 osób żyje w tych warunkach iż grozi im śmierć z głodu czy z wycieńczenia, o ile w porę pomoc nie nadejdzie.

Klęska głodu na Wileńszczyźnie jest większa i groźniejsza niż ta, która dotknęła w r. 1927 wo-

jewództwa w Małopolsce wschodniej po pamiętnej powodzi jesiennej.

Obowiązek sumienia nakazuje odwołanie się do pomocy społecznej. Zawiązał się już komitet ogólnopolski pod przewodnictwem p. prezydenta wej Michaliny Mościckiej. Dla rozpoczęcia akcji w szerokim zakresie odbyły się na Zamku królewskim dwa zebrania organizacyjno - propagandowe.

Na zebraniu wczorajszym pod przewodnictwem p. prezesa Zaglencznego wicewojewoda wileński Kirtiklis zobowiązał cyfrowo ponury stan części województwa, dotkniętej klęską głodu.

Jaknajrychlejsza pomoc dla ginących rodaków jest prostym nakazem społecznym.

Rozwój Gdyni jako miasta portowego

Ciekawe dane statystyczne.

Port Gdyni rozwija się szybko i wykazuje już miesięczny obrót przeszło 200.000 ton. Miasto bez którego port nie może rozwijać się racjonalnie nie wykazuje tak szybkiego rozwoju, chociaż i tu widoczne są znaczne postępy.

Obszar miasta wynosi obecnie 1.448 ha. Wielka Gdynia będzie miała obszar przeszło 6.000 ha.

Przedsiębiorstw handlowych jest 175 a budowlanych 259. Następujące banki osiedliły się w Gdyni Bank Gospodarstwa Krajowego, Miejska Kasa Oszczędności, Państwowy Bank Rolny, Polski Bank Przemysłowy oraz wkrótce Oddział Banku Polskiego. Gdynia posiada konsulatory: Francji, Szwecji i Norwegii, utworzenie konsultatu duńskiego jest kwestją najbliższej przyszłości.

Ludność w dniu 1 lutego br. wynosiła 25.403 osób. W ubiegłym roku wybudowano 93 domy mieszkalne a z gmachów publicznych od 1926 — 28 Dworzec Kolejowy Urząd Morski i Urząd Celny, Magistrat, Zarząd Budowy Portu, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Urząd Pocztowy, P. P. „Żegluga Polska”, Państwowy Instytut Meteorologiczny, Szkołę Powszechną, Kapitanat Portu i Stację Pilotów. Obecnie buduje się Szkoła Morska, Szkoła Handlu Morskiego i Techniki Portowej oraz szereg domów mieszkalnych poszczególnych władz. W latach 1927 — 28 Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił dla Gdyni pożyczek budowlanych na sumę 6.711.400 zł. sfinansowano budowę 89 domów. Koszt budowy tych domów wynosił 11 mil. złotych.

Wielkie święto narodowe

Rumunji już się rozpoczęło.

Bukareszt, 9. 5. (radjo.) Uroczystości z powodu 10-lecia istnienia Wielkiej Rumunii, rozpoczęły się dzisiaj nabożeństwem i uroczystą paradą wojskową na polu bitwy pod Marasesti.

W uroczystości wzięli udział członkowie rodziny królewskiej, rada regencyjna, ciało dyplomatyczne, tudzież delegaci Polski, Jugosławii, Czechosłowacji i Francji.

Dnia 10 maja odbędzie się „Te Deum” w cerkwi metropolitalnej w Bukareszcie, tudzież parada wojskowa przed królem Michałem. Młody król w ten sposób wystąpi poraz pierwszy publicznie.

Wczoraj przybyło z Ameryki na uroczystości jubileuszowe 500 rumunów, mieszkających w Stanach Zjednoczonych.

Na uroczystym posiedzeniu w „Atheneum” premier Maniu powitał przybyłych z Ameryki rumunów.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu i senatu uchwalono wniosek posłów i senatorów, że dżety posłów i senatorów jednego dnia przekazane będą funduszowi budowy domów dla bezrobotnych.

Pomnik Papieża Piusa XI

powstanie w jego rodzinnym mieście.

Wiedeń, 9. 5. (radjo.) Jak donoszą z Medjolanu będzie w miejscu urodzenia Papieża Piusa 11-go, t.j. w Desino, wzniesiony pomnik na cześć Papieża kosztem miliona lir.

Pomnik z marmuru będzie wyobrażał Ojca św. siedzącego na tronie, otoczonego 4-ma figurami alegorycznymi, wyobrażającymi najwybitniejsze cnoty Papieża Piusa 11-go.

Rokowania handlowe polsko-jugosłowiańskie

rozpoczną się w dniach najbliższych.

Wiedeń, 9. 5. (radjo.) W najbliższych dniach będą rozpoczęte rokowania handlowe między Jugosławiją a Polską. Jak donosi „Jutarni List”, rokowania te mają wielkie znaczenie, a mianowicie ze względu na sprawę utworzenia międzynarodowego bloku państw rolniczych dla ochrony swoich interesów na rynku międzynarodowym.

Sprawa ta będzie przedmiotem dyskusji na konferencji państw Małej Ententy.

W walce z nałogiem pijaństwa

Uchwały związków przeciwalkoholowych, które obradowały podczas Sejmiku przeciwalkoholowego.

I. Polska Liga Przeciwalkoholowa.

Wyrażamy radość z coraz częstszego a samorządowego urządzania głosowania gminnego, równocześnie atoli polecamy przed ostateczną decyzją pamiętać o tem, że powodzenie i skuteczność tej akcji zależą zazwyczaj od następujących okoliczności:

a) czy gmina jest w swej większości dostatecznie przekonana i zdecydowana do przestrzegania raz powziętej uchwały.

b) czy w gminie są osobistości mające wpływ na zainteresowane władze, a zdecydowane, by nieugięcie czuwać nad przestrzeganiem uchwały gminnej.

c) czy w gminie istnieje żywotna organizacja przeciwalkoholowa.

II Katolicki Związek Abstynentów.

Zjazd delegatów stwierdza, iż działalność związku stanowi część składową t. zw. akcji katolickiej; wobec tego zjazd wzywa członków aby walkę z alkoholizmem jako specjalną gałąź apostołstwa świeckiego prowadzili z zapałem i mestem apostołskim, a ponadto aby zgodnie z rozszerzonym przed trzema laty programem związku bacznie, gorliwie i odważnie zwalczali pornografię bez względu nato, jaka firma, lub instytucja ją szerzy.

III Związek Nauczycieli Abstynentów.

Wobec powstania kół nauczycieli abstynentów, które stoją na stanowisku międzywyznaniowym i przyjmują do swego grona członków wyznań niechrześcijańskich, i zjazd delegatów ogólnopolskiego Związku Nauczycieli Abstynentów w Poznaniu stwierdza, że praca nad szerzeniem abstynencji wśród młodzieży i nauczycielstwa polskiego jako praca wychowawcza powinna się rozciągać na zasadach chrześcijańskich, i wzywa gorąco wszystkich nauczycieli abstynentów wyznań chrześcijańskich do wstępowania do związku i do organizowania kół lokalnych na zasadzie stacjonarności z siedzibą w Poznaniu.

Komisja mniejszościowa zakończyła już swoje prace.

Londyn, 8. 5. (radjo.) Komisja mniejszościowa Trzech zakończyła wczoraj swoje prace.

Głównym wnioskiem raportu jest stwierdzenie, że dotychczasowa akcja Ligi Narodów na rzecz mniejszości jest w pełni wystarczająca.

Ataki na Ligę wywołane są faktem, że opinia publiczna nie jest informowana. Komisja proponuje ogłaszanie stałych sprawozdań ze wszystkich go, co Liga czyni dla mniejszości.

Śmierć wskutek uderzenia piorunu Tragiczny wypadek dwóch chłopców z Brzeźna w dniu wczorajszym

Brzeźno, pow. chojnicki. Wczoraj w święto Wniebowstąpienia wydarzyło się u nas nieszczęście. W samo południe przeciągała nad Brzeźnem i nad Łąkiem burza z piorunami. W tym czasie wracało z Borzyszków z kościoła dwóch chłopców 18 letni Günther i 14 letni Trzebiatowski, obaj synowie gospodarzy z Brzeźna. Przed ulewą schronili się pod drzewo przydrożne. Po chwili uderzył w drzewo piorun i skutki jego były fatalne.

Obaj chłopcy padli nieprzytomni na ziemię. Znaleźli ich później przechodnie. Günthera nie udało się już odratować. Piorun zabił go na miejscu. Natomiast Trzebiatowskiego podługich zabiegach udało się przywrócić do życia. Pozostanie jednak kaleką, gdyż zeszytniała mu porażona prądem noga.

Okropna zbrodnia. Jeden młodzieniec uderza drugiego sztachtetą w celach morderczych

Sucha, pow. świecki.

Ubiegłej niedzieli późnym wieczorem wydarzyła się w naszej spokojnej wsi okropna tragedia, co do przebiegu której dowiedzieliśmy się dopiero następujących szczegółów. W miejscowej oberży znajdowało się wspomnianego wieczoru kilku młodzieńców. M. in. około 23 letni Glamowski i około 21 letni Baranowski. Doszło pomiędzy nimi do wymiany zdań i bodaj dość ostrej, gdyż jak krąży pogłoski mieli oni już od dłuższego czasu pomiędzy sobą jakieś zatargi osobiste. Od słów doszło do czynów. Glamowski wysunął się z oberży i prawdopodobnie z gotowym planem przystąpił do ohydnych czynów. Postarał się o sztachtetę od plotu w której znajdowało się kilka gwoździ i tą sztachtetą uderzył wychodzącego po chwili Baranowskiego tak silnie w głowę, że gwoździe utkwiły w głowie. Napadnięty z okrzykiem „Jezus Marja” padł na ziemię bez przytomności. Do wtorku rana nie odzyskał zmysłów. Nieszczęśliwego przeniesiono natychmiast do domu rodziców na których wypadek wywarł okropne wrażenie. Niebawem przywołano księdza i lekarza który orzekł że stan jest beznadziejny. Zabójca został aresztowany i odstawiony do sądu.

Oburzenie opinii angielskiej przeciw Niemcom Rokowania reparacyjne mogą rozbić się o opór Anglii.

Londyn, 8. 5. (radjo.) Cała opinia tutejsza bez różnicy partji, oburzona jest obrotem sprawy odszkodowań w Paryżu, składającym na Anglię cały ciężar koncesji dla Niemiec.

Wobec bliskości wyborów rząd absolutnie nie może zgodzić się, nawet gdyby rokowania reparacyjne miały rozbić się o opór Anglii.

Rozporządzenia gospodarcze Tajemnica wkładów bankowych. — Zniżki celne towarów przywiezionych drogą morską.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 17. 4. br. poleciło Izdom Skarbowym zaniechanie sporządzenia w bankach wyciągów z rachunków bieżących oszczędnościowych i lokacyjnych ponieważ fakt ten wpływa ujemnie na rozwój oszczędności oraz przeciwdziałać może napływowi kapitałów zagranicznych do Polski.

W wyjątkowych wypadkach, gdy dla wyjaśnienia pewnych określonych okoliczności, wynikających z aktu wymiarowego zasłaby potrzeba zebrania wymienionych danych. Urzędy Skarbowe zwrócą się do Ministerstwa Skarbu w drodze służbowej.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwraca uwagę, że dnia 17 kwietnia zostało ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie statystyki celnej, gdzie dotychczasowe wysokie opłaty statystyczne celne od towarów wywozowych i przewozowych drogą morską zostały znacznie niższe

Kongres eucharystyczny w Toruniu

Odbędzie się w dniach od 27 do 30 maja. — Zakończy się uroczystą procesją Bożego Ciała

W Toruniu dn. 27, 28, 29 i 30 maja rb. odbędzie się diecezjalny kongres eucharystyczny z następującym programem:

Poniedziałek 27 maja: godz. 9-ta uroczysta suma w kościele św. Jana z kazaniem wstępem: godz. 17-ta pierwsze plenarne zebranie w hali wystawowej na Bydgoskim przedmieściu; referat wygłosi ks. bp. Lisiecki z Katowic. Godz. 21 raut we Dworze Artusa; wstęp za zaproszeniami ze względu na szczupłość ubikacji.

Wtorek 28 maja: godz. 9-ta uroczysta suma w kościele Najśw. Panny Marji z kazaniem ks. biskupa Tymienieckiego z Łodzi. Godz. 11-ta: zebrania sekcyjne: a) dla panów w mniejszej sali Wiktorji z referatem ks. biskupa Dominika z Pelplina i b) dla pań w sali Strzelnicy na Przedzamczu z referatem ks. prob. Karczyńskiego z Łasina. Godz. 17-ta drugie plenarne zebranie w hali wystawowej z referatem ks. prałata dr. Kirsteina z Torunia. Godz. 20-ta przedstawienie w teatrze miejskim sztuki Calderona p. t. „Tajemnice mszy

św.”, w opracowaniu ks. Nowakowskiego. Wstęp za biletami.

Sroda 29 maja: godz. 9-ta uroczysta suma w kościele św. Jakóba z kazaniem ks. biskupa Przedździeckiego z Siedlec. Godz. 11-ta: zebranie sekcyjne: a) dla młodzieńców w mniejszej sali Wiktorji z referatem ks. prof. Rozkwitalskiego z Grudziądza; b) dla panien w sali Strzelnicy na Przedzamczu z referatem ks. prał. d-ra Rogali z Pelplina. Godz. 17 trzecie plenarne zebranie w hali wystawowej z referatami ks. biskupa sufragana Słagowskiego z Warszawy i dyr. Kaczora z Torunia. Godz. 20 koncert religijny w dużej sali Dworu Artusa.

Czwartek 30-go maja: godz. 7-ma wspólna Komunia św. we wszystkich kościołach parafjalnych. Godz. 8-ta uroczysta suma w kościele św. Jana z kazaniem ks. arcybiskupa d-ra Twardowskiego ze Lwowa. Po sumie wyruszy uroczysta procesja przez miasto. Zakończenie kongresu przed kościołem garnizonowym.

Wyjazdy urzędników na Powszechną Wystawę Krajową

P. minister spraw wewnętrznych, gen. Składowski, wydał do wojewodów (wszystkich) i p. komisarza Rządu m. st. Warszawy specjalny okólnik w sprawie udziału urzędników w wyjazdach na P. W. K.

P. minister oświadcza na wstępie, że uważa za bardzo pożądane, aby jaknajwiększa liczba urzędników władz administracji ogólnej i samorządowych zwidziła Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

Wyjazdy urzędników władz administracji ogólnej na P. W. K. będą dwójakiego rodzaju: 1) wyjazdy służbowe, 2) wycieczki, przedsięwzięte przez urzędników na własny koszt wczasie urlopowym.

W pierwszej dziedzinie p. minister zarządził, aby w otwarciu P. W. K. w dniu 16 b. m. wzięli udział służbowo wojewodowie: poznański, pomorski, śląski, krakowski i wileński, oraz p. komisarz Rządu m. st. Warszawy, upoważniając ich do służbowego pobytu na Wystawie w Poznaniu przez trzy dni w celu dokładnego zwidzenia Wystawy, zainteresowania się ruchem turystów z kraju i zagranicy, którzy z Wystawy skierują się do poszczególnych województw, tudzież skoordynowania działalności władz administracji ogólnej w zakresie ruchu wycieczkowego z organizacjami turystycznymi.

Następnie upoważnił wojewodów do służbowego delegowania, względnie do zezwolenia na służbowe wyjazdy na dzień otwarcia P. W. K. jako przedstawicieli powiatowych władz administracji ogólnej wzgl. właściwych samorządów powiatowych — starostów, w zależności od uznania pp. wojewodów, jednak w ilości nie większej, niż 1/3 starostów danego województwa. Delegowani starostowie mogą pozostawać w Poznaniu przez dwa dni.

Inni urzędnicy władz administracji ogólnej nie mogą być delegowani służbowo do Poznania na dzień otwarcia Wystawy. Natomiast podczas

trwania Wystawy poleca minister wszystkim innym pp. wojewodom służbowe zwiedzenie P. W. K. przyczem terminy wyjazdów na Wystawę, jako wyjazdów poza obręb województw, winny być w normalnym trybie zgłaszane ministerstwu.

W toku Wystawy winni również służbowo zwidzić ją wszyscy pozostali starostowie. przyczem kolejność i terminy ich wyjazdów oznaczają właściwi pp. wojewodowie. Starostowie po powrocie powinni, poza zaużytkowaniu we własnym zakresie działania obserwacji wystawionego w Poznaniu dorobku gospodarczego i kulturalnego kraju, zwołać zebrania podwładnych i na tych zebraniach podzielić się z urzędnikami swojemi spostrzeżeniami z Wystawy.

Upoważnił wreszcie wojewodów do służbowego delegowania na Wystawę także innych urzędników władz administracji ogólnej, czy to z urzędów wojewódzkich, czy starostw, przyczem: należy delegować tylko tych urzędników, których zakres pracy uzasadnia konieczność służbowego zwidzenia Wystawy, np. referentów przemysłowych aprowizacyjnych naczelników wydziałów samorządowych, inspektorów starostw itp. z tem że wyjazdy te mogą być zarządzane tylko w granicach rozporządzalnych kredytów, na koszt podróżny.

Co do pozostałych urzędników władz administracji ogólnej i samorządowych, ministerstwo za leca nakłanianie ich do zwidzenia Wystawy w okresie przysługujących urlopowych wypoczynkowych Wycieczki urzędników niemogą przekraczać ram tych urlopowych i tamować normalnego funkcjonowania urzędów.

Ministerstwo występuje jednocześnie do ministerstwa komunikacji z wnioskiem o przyznanie urzędnikom administracji ogólnej i samorządowym, udającym się w czasie urlopowym na Wystawę, specjalnych niższych cen przejazdu kolejami państwowymi.

bański, śpiewy chóralne wykonało kółko śpiewu „Cecylja“. Po odśpiewaniu pieśni „Boże coś Polskę“, nastąpił pochód przez wioskę i defilada przed władzami. Przed plebanją do tysiącznie zebranego ludu zwrócił się znowu w gorących słowach ppłk. ks. prob. Wrycza, wskazując na wielkie znaczenie tego dnia i na wielkie wysiłki narodu polskiego, który mimo licznych przeszkód ze strony tak zewnętrznych jak wewnętrznych wrogów kroczy naprzód ku lepszej przyszłości. Tutaj wzniósł okrzyk na p. Prezydenta i Najjaśniejszą Rzeczpospolitą Polską.

Głównym punktem jednak tak przemówienia jak i zebrania było zamanifestować przed narodem i światem całym, iż z całą stanowczością od pieramy bezczelne zakusy niemieckie na nasze ziemie zachodnie, ujawnione w Paryżu przez dr. Schachta. W porywających słowach nawoływał zebranych by wszyscy zebrani bez względu na partię stanowiąc niejako jedno serce i jedną duszę w zgodzie i jedności, mając dobro i całość Ojczyzny na oku, okazali światu, iż nigdy i nikomu nie damy ziemi, skąd nasz ród“.

I całości granic naszych bronić gotowi jesteśmy do ostatniej kropli krwi. W końcu odczytał następującą rezolucję, którą jednomyślnie burzą oklasków przyjęto:

My mieszkańcy parafii Wiela zebrani na uroczystości 3 maja w Wielu, w liczbie około 5000 piętnujemy próbę niemiecką kupienia Pomorza, słubując wierność przysiędze: „Nie damy ziemi, skąd nasz ród“, że z bronią w rękę odeprzemy próby naruszenia granic Państwa Polskiego.

Zwracamy się do Rządu polskiego z gorącym apelem, aby całości granic naszych bronił z nieugiętą stanowczością, przyrzekając jednomyślnie poparcie całego społeczeństwa. Burza oklasków potwierdziła uchwaloną rezolucję a z piersi tysięcy cznego thumu popłynęła pieśń: „Nie rzucim ziemi“.

Pan wójt Rekowski przemówił jeszcze do zebranych i wniósł okrzyk na cześć Papieża. Wieczorem odbyła się wieczornica na sali p. Czapińskiego. Głównym punktem było przedstawienie młodzieży męskiej pod tyt. „W dniu 3 Maja“. Amatorzy wywiązali się ze swych ról nadzwyczaj dobrze. To też ks. prob. wyraził serdeczne podziękowanie wszystkim, aszcznie ks. Patronowi Grabańskiemu i naucz. p. Patenkiewiczowi, za położone trudności. Po przemówieniu nastąpiła skromna zabawa taneczna.

RUCH w TOWARZYSTWACH

Lutnia. Dziś w piątek wspólna lekcja dla chóru mieszanego. Kompletny chór koniecznie potrzebny. Dyrygent.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej. Dziś w piątek dnia 10 maja br. o godzinie 8 wieczorem zbiórka piłki nożnej i wpisanie drh. do ćwiczeń lekkoatletycznych w szkole powszechnej.

Uprasza się o liczne przybycie. Gotów! Naczelnik.

Kat. Stow. Młodzieży Żeńskiej. Dziś w piątek 10 bm. o godzinie 7.45 zbiórka wszystkich druhen i zastępów celem omówienia ważnych spraw. Sprawie służ! Prezeska.

Klub Tenisowy. Dziś wieczorem o godzinie 8 odbędzie się w hotelu Dworcowym zebranie klubu tenisowego, które z powodu zamknięcia lokalu p. Penckiego w środę wiecz nie mogło się odbyć. Ponieważ głównym punktem obrad będzie ustalenie planu gry, wyzywa się wszystkich członków o kompletne stawienie się.

Sokol. Oddział kolarski tut. gniazda urzadza w niedzielę dnia 12 maja br. w razie pogody wycieczkę rowerami do Rytla na którą zaprasza wszystkich członków oraz sympatyków Tow. Sokół. Zbiórka o godzinie 14-tej przy krzyżówce szos Brusy — Czarski (dawn. Poznański Bank Ziemiań) Odjazd punktualnie. Kierownik oddziału.

Zebranie Zjedn. Zaw. Polskiego oddział Rob. i Rzemieśl. Odbędzie się w niedzielę dnia 12 maja o godzinie 2-giej w lokalu p. Locha. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Męskie Towarzystwo św. Wincentego a Paulo. W niedzielę dnia 12 maja br. o godzinie 16-tej odbędzie się zebranie Męskiego Tow. św. Wincentego a Paulo w klasztorze. Szan. członków na zebranie to uprzejmie się zaprasza. Goście mile widziani. Zarząd.

Zebranie miesięczne Towarzystwa Ludowego pod opieką św. Antoniego odbędzie się w niedzielę 13 5 o godz. 4 po południu w Hotelu Centralnym.

Na porządku dziennym sprawozdanie delegatów z Zjazdu Tow. Ludowych oraz inne bardzo ważne sprawy. O liczny udział prosi Zarząd.

Tow. Pszczelnicze w Chojnicach. W niedzielę dnia 12 bm. odbędzie się zebranie miesięczne o godz. 2-giej po poł. w lokalu p. Jażdżewskiego. Porządek obrad: a) Hodowla matek pszczelich, b) podział nasienia i roślin miododajnych. O liczny udział prosi Zarząd.

Sokol. W poniedziałek dnia 13 bm. o godzinie 8.30 wiecz. zebranie miesięczne w Konsumie Urzędniczym Pół godz. przedtem zebranie zarządu. Gała, prezes.

Baczność Sokol. Celem przygotowania się na Zlot wszechsłowiński Sokolów, odbywają się regularnie we wtorki i czwartki ćwiczenia o godzinie 8 wieczorem na placu Piastowskim. W niedzielę rano w lasku miejskim Przybycie wszystkich druhow jest konieczne.

Naczelnik.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Chojnice, dnia 10. maja 1929 r.

Pierwsza burza w tym roku.

Od przeszło tygodnia panuje ciepło, przechodzące nawet w dość wielką gorączkę. W związku z tem prawie co wieczora lekkie błyskawice rozjaśniają niebo, co wróży piekną pogodę. W nocy z środy na czwartek o godz. 3 rano przeciągała się nad naszym miastem dość silna burza. Długi czas dochodziły nas odgłosy grzmotu, co wskazuje, że burza musiała być dość silna. Rolnikowi zaś roślinie uciecha, gdyż przyszłowie mówi: Grzmot w maju Sprzyja urodzaju“.

Przejęcie nieruchomości.

Nieruchomość przy ulicy Strzeleckiej nr. 15. nabył drogą kupną od dotychczasowego właściciela p. J. Nowaka, znany w Chojnicach pośrednik majątkowy p. St. Jasnoch.

Nowy nabywca domu zajął się natychmiast renowacją domu tak zewnątrz jak i wewnątrz.

Ku przestrodze właścicieli nieruchomości i ruchomości ubezpieczonych na wypadek pożaru.

Zdarza się często, jak np. ostatnio przy ulicy Angowieckiej 24. że przy powstaniu pożaru, ubezpieczeni nie zgłaszają tegoż policji celem przeprowadzenia dochodzeń. Dopiero kiedy Ubezpieczalnia przynajmniej w odszkodowanie, przychodzą do policji z zawiadomieniem o powstałej szkodzi.

Tu jest zrozumiałem, że władza bezpieczeństwa nie może ustalić rozmiaru szkody, powstałej przy pożarze, albowiem poszkodowan y kilka tygodni temu szkodę naprawił i ślad zatarł. Jeżeli zatem Tow. Ubezpieczeń zapytuje się władze bezpieczeństwa przed wypłaceniem odszkodowania, czy istnieją jakie przeszkody do wypłacenia asekuracji, to w takim wypadku jeżeli pożar nie został zgłoszony, muszą się władze bezpieczeństwa sprzeciwić takiemu wypłaceniu, nie wiedząc nawet, że szkoda powstała przez pożar. Szkoda ponad 3 zł. winna być zgłoszona u władz bezpieczeństwa.

Wyniki zawodów dla młodzików.

W święto Wniebow. Pań, o godzinie 3-jej urządziła sekcja lekkoatletyczna gimnazjalnego „Gromu“ zawody dla młodzików. Startować mogli w zawodach tylko tacy członkowie, którzy nie przekroczyli 17 lat i nieosiągnęli jeszcze żadnych sukcesów. W zawodach tych brało udział 13 gimnazjastów.

Wyniki osiągnięto następujące: **Bieg 80. 1)** Chmara, 10 sek., **2)** Strada o 2 m. **3)** Bakoś o pięrs. Czasu możliwe.

Bieg 600 m. 1) Bakoś, 1.44 minut, **2)** Nürnberg, **3)** Chyliński. Wynik zwycięzcy dobry.

Skok w dal. 1) Rajewski 5,01 m., **2)** Chmara 4,99 m., **3)** Kalinowski. 4,88 m., Wyczyny dobre.

Skok w wyż. 1) Kalinowski, **2)** Mazurkiewicz i **3)** Szulc wszyscy po 1,36 mtr. Poza konkurencją Nürnberg 1,40. Wyniki dobre.

Skok o tyczce. 1) Hop, **2)** Bakoś, **3)** Rajewski wszyscy po 2,20 mtr. Poza konkurencją Belzerowski 2,30 mtr. Wyczyny z powodu złej techniki stosunkowo słabe.

Rzut dyskiem 1 kg. 1) Strada 40,30 m., **2)** Chmara 30,58 **3)** Mazurkiewicz 27,87. Rzut pierwszego bardzo dobry.

Rzut oszczepem 600 gr. 1) Przewoński 34,92 m., **2)** Chmara 32,18 m., **3)** Rajewski. Wyniki niezłe.

Rzut granatem. 1) Chmara 54,05 **2)** Strada 50,31 m. **3)** Szykowski 42,00 m. Rzuty dobre.

Rzut kulą 5 kg. 1) Rajewski 9,21 m., **2)** Strada 9,06 **3)** Bakoś 8,85 m. Wyczyny z powodu wadliwego stylu słabe.

Jak wynika z zestawionych wyników wybił się na pierwszy plan Strada, głównie za rzut dyskiem oraz Rajewski Chmara i Bakoś. Zawody były dla „Gromu“ doskonałym przeglądem jakim rozporządza materialem zawodniczym, z którego będą się rekrutowali konkurenci, diastarszych kolegów klubowych.

Wyszło szydło z worka.

Stróż kolejowy mający za zadanie strzeżenia mienia państwowego na dworcu towarowym w Chojnicach, zauważył dnia 4 bm. o 6 rano pewnego osobnika, wychodzącego z pomiędzy wagonów tranzytowych i kryjącego się pod zbiornikiem nafty firmy „Karpoty“. Przy bliższym badaniu ustalili stróż, że osobnik podejrzany wynosił w tym kie-

runku węgiel brykietowy. Znalazł bowiem po jego ucieczce worek z brykietami około 25 ft. Osobnik zawezwany do wylegitimowania się nie uczynił tego lecz zbiegł przez polną w kierunku miasta. Opisyany przez stróża osobnik policji państwowej został ustalony w osobie niejakiego B... z Chojnic. Nieboraczek dowiedziawszy się, że wszczęto za nim pościg, wyjechał do Gdyni, gdzie go jednak ręka sprawy wiedliwości nie minęła.

Wrócił do naszego grodu na gościnny występ. Kradzież zakrystjana miejscowego.

Niejaki Domorzy Wawrzyniec, znany policji naszej jako zawodowy złodziej pochodzący z Adamowa powiat Mława, dopuścił się we środę przedpołudniem o 11 godzinie śmiałej kradzieży u miejscowego zakrystjana p. Lewińskiego go zamieszkałego przy placu Kościelnym.

Otóż w nieobecności p. Lewińskiego, złodziej wszedł do pokoju i zabrał szafy zupełnie nowy płaszcz wiosenny, no we swobodnie i przechodzącą marynarkę z kamizelką. Przedmiot w ubrał na siebie pod swoje własne. Opuszczając mieszkanie został spostrzeżony przez siostrę poszkodowanego. Zaczepiony przez nią począł uciekać w około kościoła. Na wszczęty alarm zbiegła się pewna ilość ciekawych a także przypadkowo przechodzący tamtędy komendant posterunku P. P. p. Migawski. Zaczęła się formalna gonitwa przez p. Kościelny, ulicą Gdańską, która wreszcie uwięzioną została przytrzymaniem sprawcy. Odprowadzony przez komendanta posterunku p. Migawskiego do posterunku, przyznał się do winy, tłumacząc się tem, że przyjechał do Chojnic specjalnie z Bydgoszczy na gościnny występ. Nie mając środków do wyleczenia choroby piciowej zamierzał skradzione przedmioty na ten cel spieniężyć. Aresztowany jest złodziejem, któremu dotychczas zawsze szczęścię sprzyjało przy wymykaniu się z rąk sprawiedliwości.

W marcu br. jak już otem pisaliśmy na łamach „Dziennika“, usiłował dokonać włamania do p. mec. Stapy i mistrza ślusarskiego p. Piechowskiego, gdzie został na gorącym uczynku schwytany. Tym razem jednak noga mu się zwichnęła i będzie miał czas pokutować w gmachu przy ul. Pietruszkowej.

Ku przestrodze wszystkich właścicieli przedsiębiorstw o obrocie środkami spożywczymi i lokali publicznych.

Namocy orzeczenia komisji sanitarnej, urzędującej z ramienia Starosty powiatu chojnickiego został lokal pana Radkiego Pawła i p. Penckego aż do usunięcia stwierdzonych przez komisję braków sanitarnych z dniem Śmaja zamknięty.

Jak słyszemy władze zajmą się kwestją sanitarną energicznie, aby przeprowadzić należytą czystość i higienę w naszych lokalach publicznych. Stoimy przecież na progu otwarcia PWK. na którą zjedzie większa ilość gości zagranicznych, których część zwidzi programowo i nasze miasto jak i powiat, dlatego powinniśmy dbać o to, aby lokale publiczne były tego rodzaju, aby gościom naszym nie dać moźności zalenia się na higieniczny stannaszych lokali.

A zatem do czynu!

WIADOMOŚCI Z POWIATU

Obchód 3 maja w Wielu.

Wiele, pow. chojnicki. Wielka manifestacja narodowa. Dzień 3 maja obchodziła parafia tut. bardzo uroczystie. O godzinie 9.30 zebrały się na placu przed plebanją wszystkie towarzystwa jak Powst. i Wojacy, Inwalidzi, Młodzież męska i żeńska. Kółko rolnicze, Kółko śpiewu „Cecylja“ i wszystkie szkoły z parafji. Po złożeniu raportu komendantowi przez towarzystwa nastąpiła lustracja przez ppłk. Ks. prob. Wryczę. Przy dźwiękach kapeli wyruszone na nabożeństwo. Bardzo podniosłe kazanie wygłosił ks. prob. wskazując jak Polsce od zarania jej istnienia przewodniczyły zawsze nierozdzielne hasła: „Bóg i Ojczyzna“. W czasie mszy św., którą odprawił ks. wik. Gra-

Obchody 3-go maja w powiecie świeckim

Lniano.

Nasza miejscowość obchodziła dzień 3 maja jak corocznie bardzo uroczystie. Przed południem zebrały się miejscowe towarzystwa a mianowicie Wojacy, Inwalidzi, Rolnicy, Stow. Młodzieży Męskiej, Śpiewacy im. św. Cecylii, Straż Pożarna z Wętpia w mundurach oraz dziatwa szkolna przed lokalem zebrała p. Seidla skąd z orkiestrą Stow. Młodzieży na czele ruszył pochód w sile kilkuset osób do miejscowej świątyni na nabożeństwo, które odprawił i kazanie wygłosił ks. Zieliński. Wypadając z kościoła, że pochód prowadził komendant tut. Tow. Powst. i Wojaków p. Melke. Po nabożeństwie udały się towarzystwa, dziatwa i tłumy ludu na boisko szkoły gdzie przemawiali kier. szkoły miejscowej p. Pierzyński i kier. szkoły z Wętpia p. Synakiewicz. Defilada była zakończeniem części przedpołudniowej. Po południu zgromadziła się ludność nie tylko Lniana ale i okolicy w lasku obok toru kolejowego gdzie bawiono się aż do wieczoru.

Błądzim.

Miejscowe towarzystwa: Kółko Rolnicze, Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej i Żeńskiej, Kółko śpiewackie św. Cecylii oraz dziatwa szkolna urządziły wspólny pochód do miejscowego kościoła na nabożeństwo, które odprawił i kazanie wygłosił

ks. Brząkała. Po uroczystości kościelnej wrócono przed szkołę gdzie przemawiał p. Januszewski. Po południu po wzięciu udziału w nieszporach udano się do pobliskiego lasu, gdzie bawiono się do wieczoru. przy dźwiękach orkiestry p. Dankowskiego z Zielonki. Wieczorem odbyła się na sali p. Wirwickiego uroczysta akademja podczas której występowały dzieci szkolne z deklamacjami chór śpiewacki pod batutą organisty p. Wacholca, jako też wygłosił ks. Brząkała stosowne przemówienie. Szczególnie podobał się krakowiak odtajniony przez kilka par. Udział publiczności w akademji był średni natomiast w następującej zabawie tańecznej bardzo liczny.

Zdroje.

Z inicjatywy miejscowego Tow. Powst. i Wojaków którego prezesem jest leśniczy p. Lemańczyk sekretarzem nauczyciel p. Narloch, skarbnikiem p. Wiśniewski a komendantem p. Szynderlata, obchodziła nasza wieś dzień 3 maja bardzo uroczystie. Przed południem udali się miejscowi Wojacy ze sztandarem dziatwą szkolną do kościoła parafjalnego w Zdrojach. Wieczorem odbył się pochód przez wieś zakończony przemówieniem prezesa Tow. p. Lemańczyka poczem odbyła się w lokalu p. Hoppego zabawa.

Zielonka.

Staraniem miejscowego Tow. Powst. i Wojaków którego prezesem jest leśniczy p. Lemańczyk sekretarzem nauczyciel p. Narloch, skarbnikiem p. Wiśniewski a komendantem p. Szynderlata, obchodziła nasza wieś dzień 3 maja bardzo uroczystie. Przed południem udali się miejscowi Wojacy ze sztandarem dziatwą szkolną do kościoła parafjalnego w Zdrojach. Wieczorem odbył się pochód przez wieś zakończony przemówieniem prezesa Tow. p. Lemańczyka poczem odbyła się w lokalu p. Hoppego zabawa.

Za liczne dowody współczucia, okazane nam w ciężkim smutku, spowodowanym śmiercią mego drogiego męża, naszego kochanego ojca, składamy serdeczne

podziękowania.

Zapozostałą rodzinę
Alwina Pencke
z domu Kraege
Chojnice, w maju 1929.

Na przyjęcie pierwszej Komunii św.

Wielki wybór książek

do nabożeństwa,
rózańców oraz obrazków
pamiątkowych

poleca

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego”

Trumny

Jak i wybiera do trumien wykonanie rel. pwszorędne, mam stale na składzie po mularkowanych cenach

Fr. Kiedrowski

magazyn mebli i trumien

ul. Człuchowska 6.

ul. Człuchowska 6.

Z powodu braku miejsca sprzedam w czasie od 1.—11. maja włącznie olbrzymią część młodszych artykułów i pewną ilość resztek, Na wszystkie inne artykuły, ze zniżką do 50 procent, z wyjątkiem wełny i nici, udzielałam w tych dniach 10 procent rabatu. — Proszę korzystać z tej rzadkiej okazji.

KINO NOWOSCI

Dzisiaj w piątek 10 bm. o godz. 8.15

Wielki superfilm! Szlagier Wiedeński i

Mój przyjaciel Harry

(Spelunka miłości)

Wspaniały obraz humoru w 10 wielkich aktach. W rolach głównych: ulubieniec publiczności Harry Liedtke Marja Paudler i Bruno Kastner. 1015

Uwaga! Powyższy obraz wczoraj nie można było wyświetlać z powodu przetrzymania filmu przez jedno z kin.

Jesteś chory?

Na żołądek? Płuca? Wątrobę? Nerki? Pęcherz? Blednicę? Cukrzycę? Artretyzm? Reumatyzm? Zwapnienie żył? Uplywy? Hemoroidy? Chroniczną obstrukcję? Biegunkę? Zimnicę? Puchlinę? Astmę? Skrofle? Zatrzymanie regularności? Rzęzączkę? Grype? Załadaj natychmiast nadesłaną broszurę: „ziola lecznicze”. Tysiące cudownie uleczonych. Adres Apteka Liszki.

Słomę prasowaną,

wszelkie gatunki, zdrową od stacji chojnickiej odda korzystnie. 100

Prasownia słomy i siecisk. P. Duwe

Bydgoszcz Dworcowa 18 d

Poszukuję zaraz

uczniaka malarskiego.

Józef Kosobucki mistrz malarski Dworcowa 15. 973

Większe przedsiębiorstwo poszukuje

siły biurowej

najchętniej młodszego pana z branży artykułów budowlanych, władający językiem polskim i niemieckim, umiejący również pisać na maszynie. Zgłoszenia do Dziennika Pomorskiego pod nr. 998

Sprzedam natychmiast większą ilość

drzewa użytkowego opałowego

i kamieni z gruzem do fundamentów na nieruchomości mojej ul. Warszawska 11. M. Krenski, Tartak Ryteł 997

Meble koszykowe

kanapy, leżanki i materace także na raty Skład Mebli MEYNSKA 17.

Chłopca 9-letniego i 6-letnią dziewczynkę

oddam dobrym ludziom na własne. 1016 Wojciech Przyborowski Ryteł, pow. Chojnice.

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 11. maja o godz. 16.00 sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego największą dającemu za gotówkę:

1 tarczówkę (sztucer do tarczy.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice. 1025

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 11. maja o godz. 17.30 sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego największą dającemu za gotówkę:

10 paszeczy męskich.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice 1026

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 11. maja o godz. 17.00 sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego największą dającemu za gotówkę:

1 ubranie surdutowe i szafeczkę z g. amofonem.

Rogowski

kom. sądowy Chojnice. 1024

Węgiel

dostarcza po cenie 1018

3,00 zł i 3.30 zł.

Skład węgla Młyńska 20

Poszukuję zaraz do robót przy budowniach państwowych dzielnego

podmistrza ciesielskiego

Zygfryd Brzoskowski budowniczy Brusy, pow. Chojnice.

Chłopca do koni

poszukuje zaraz Knoll, Angowice.

Do salonu fryzur chłopięcych.

Salon Weiland

Gdańska 17
Dom modnych fryzur

Poszukuję zaraz

wspólnika

w budow. materiałów i w dekarstwie. Antoni Bakowski Włebork, Pom.

Świeżo wędzone!

węgorze, piklingi, śledzie, i łosos poleca

Fr. A. Ciepliński Chojnice, Człuchowska 7.

Bratki

poleca tanio

L. Howe

zakład ogrodniczy Człuchowska 53.

Poszukuję

20 robotników

do pracy na mój Tartak w Rytle. Baraki na miejscu. 1017 M. Krenski.

Służącej

starszej do wszystkiego, a przede wszystkim umiejącej gotować, poszukuje się zaraz. Zgłoszenia Chojnice, Ramy 4 l. p. na prawo.

Dobra 1019

dziewczyna

do wszelkich prac domowych zaraz potrzebna. Mieszkowska Gimnazjalna 4—5.

Ludwik Rasch